

Artikel over ruzies in familie verbanden.

Telefonisch interview met Tom Rijken / 9 december 2014

AMSTERDAM. Bijna 40 procent van de Nederlanders heeft ruzie met zijn familie. Het percentage is gestegen ten opzichte van vorig jaar, alarmeren notarissen. „We zijn aan het verleren om elkaar te vergeven”, reageert de christelijke mediator.

Broers die elkaar zuur aankijken. Kinderen die in onmin leven met hun ouders. Zussen die bekvechten over de erfenis. Het Netwerk Notarissen bracht gisteren de rauwe realiteit naar buiten: in veel families speelt ruzie, twist en tweedracht. Met als resultaat dat bloedverwanten elkaar soms al jaren niet meer zien.

Ruzie komt in de beste families voor, zeggen we laconiek. Maar dat bijna vier op de tien Nederlanders met heeft met bloedverwanten? Tom Rijken, christelijk mediator in Amsterdam, aarzelt even bij het percentage. „Veertig procent; dat is veel, zeg. Maar ik geloof dat het waar is. Ik zie het om me heen.”

Rijken, behalve mediator ook doopsgezind predikant, is een van de initiatiefnemers van het landelijk platform Churchmediation. „Het telt zo’n zestig mediators. We houden ons bezig met conflicten in de kerk, met echtscheidingszaken, maar ook met familieruzies. Ik heb er zelf een keer of vijf per jaar mee te maken.”

Rijken ziet een direct verband tussen het stijgend aantal familieruzies en de secularisatie, de onkerkelijkheid.

„Steeds meer mensen raken los van het kerkelijk erf en daarmee van Bijbelse waarden en normen, zoals vergevingsgezindheid. Erger nog: We zijn aan het verleren om elkaar te vergeven. Terwijl dat juist zo belangrijk is in de christelijke traditie. Denk aan de Tien Woorden van Mozes. Maar ook aan Jezus, Die vergeving Zelf heeft voorgeleefd.”

Bij alle familieruzies die de 58-jarige Rijken als mediator meemaakt, valt hem iets op. „Er zijn altijd concrete, onverwerkte gebeurtenissen uit het verleden in het spel. Een broer heeft bijvoorbeeld ooit iets kwetsends tegen z’n zus gezegd; dat komt op een later moment terug. Vervelende zaken die in elke familie wel eens passeren, worden niet uitgepraat. We dragen de pijn daarvan met ons mee. Ons hele leven. En we geven die pijn, zonder dat we het zelf weten, door aan de volgende generatie. Een voorbeeld: Als mijn vader de breuk in de relatie met zijn broer nooit heeft verwerkt, draagt hij dat onbewust op mij als zoon over.”

Twee soorten familieruzies komt Rijken in zijn praktijk het meest tegen. „Allereerst: geruzie over de erfenis. Dat is echt het klassieke voorbeeld. Daarnaast geruzie tussen ouders en kinderen. Vaak omdat een van de kinderen zich miskend voelt. Geruzie over de erfenis is overigens eenvoudig te voorkomen. Ik adviseer iedereen een testament te laten maken. Daarin kun je alles vastleggen, tot de meest eenvoudige kwestie: Is dit schilderijtje straks voor Jan of voor Truus?”

Elke familieruzie die Rijken op z’n bordje krijgt, behandelt hij volgens dezelfde methode. „Ik nodig beide partijen uit om hun verhaal te vertellen. Als dat achter de rug is, heb je in veel gevallen het begin van de oplossing te pakken. Is dat niet zo, bijvoorbeeld omdat een van beide partijen te diep verwond is door de ruzie, dan is er meestal sprake van psychiatrische problemen en moet je andere, professionele hulp zoeken.”

Ongeacht de aard van de familieruzie, laat de deur naar bloedverwanten altijd op een kier staan, adviseert Rijken met klem. „Hoe moeilijk dat ook is. Maar de deur in het slot gooien, betekent dat verzoening bijna onmogelijk wordt. Recent nog had ik als predikant een sterfgeval waarbij een heftige familieruzie speelde.

Zo’n ruzie is een zwarte bladzijde in de geschiedenis van de familie en op zo’n moment extra vervelend.”

Ruzie maken is helemaal niet erg, zeggen sommigen. Rijken: „Ik houd niet zo van die uitspraak. Natuurlijk: na een ruzie kun je het weer goed maken. Dat is mooi. Maar ruzies geven ook veel pijn en verdriet. Mensen zijn niet geschapen om van de ene ruzie naar de andere te hobbelen, maar om gelukkig te leven, in harmonie met elkaar. In elke familie is wel een zwart schaap, ik weet het. Toch zijn familieverbanden essentieel.”

Met vriendelijke groet,

Evert van Dijkhuizen

verslaggever

Postbus 670
7300 AR Apeldoorn
Laan van Westenenk 12
7336 AZ Apeldoorn

T +3155 53 90 222
M +316 53638122
E evdijkhuizen@refdag.nl
I www.refdag.nl